

Exploring the Relationship Between Urban Space and the Feeling of Social Security: A Case Study of Soran City

Roghayyeh Rigi¹, Sepideh Hazrati

1- Master's student, Zahedan Branch, Islamic Azad University, Zahedan, Iran

2- Assistant Professor of Sociology Department, Zahedan Branch, Islamic Azad University, Zahedan, Iran

Article info

Article type:

Research Article

Received:

2023/09/15

Accepted:

2023/12/01

pp:

65-79

Keywords:

Social security,
Urban space,
Soran city.

Abstract

The purpose of the current research was to investigate the relationship between urban space and the feeling of social security, focusing on the case study of Soran city. The research method employed was descriptive-analytical, utilizing correlation analysis. The statistical population of the research comprised all citizens of Soran city, with a population of 32,999 according to the last census in 2015. A sample size of 380 individuals was selected using Cochran's formula and the available sampling method. In this study, data was collected using a questionnaire assessing the feeling of social security and an evaluation of urban space conducted by the researcher. The face validity of the questionnaire was confirmed through consultation with the supervisor, and reliability was assessed using Cronbach's alpha coefficient, yielding values of 0.83 for the social security questionnaire and 0.76 for the evaluation of urban space. Descriptive and inferential statistics were employed for data analysis. Descriptive statistics included measures such as mean, frequency tables, and standard deviation, while inferential statistics involved tests to assess data fit, such as Pearson's correlation coefficient test and regression analysis. The results indicated a positive and significant relationship between urban space and the feeling of social security in Soran city, at a significance level of 99%. Furthermore, the urban environment was found to predict 43% of the variance in the feeling of social security.

Citation: Roghayyeh, R., & Hazrati, S. (2024). Exploring the Relationship Between Urban Space and the Feeling of Social Security: A Case Study of Soran City. *Journal of Urban Futurology*, 3(4), 65-79.

© The Author(s).

Publisher: Islamic Azad University, Zahedan Branch.

¹ **Corresponding author::** Roghayyeh Rigi, **Email:** rigi1371@gmail.com, **Tell:** +989157803054

Extended Abstract

Introduction

The aim of the current research was to investigate the relationship between urban space and the feeling of social security, with a focus on the case study of Soran city. The research employed a descriptive-analytical approach with correlation analysis. The statistical population of the study comprised all citizens of Soran city, which had a population of 32,999 people according to the last census conducted in 2015. Using Cochran's formula, a sample size of 380 individuals was selected through available sampling methods. Data collection for the study involved the use of a questionnaire to assess the feeling of social security, as well as an evaluation of urban space conducted by the researcher. The face validity of the questionnaire was confirmed through consultation with the supervisor, and reliability was assessed using Cronbach's alpha coefficient, yielding values of 0.83 for the social security questionnaire and 0.76 for the evaluation of urban space. Descriptive and inferential statistics were utilized to analyze the data. Descriptive statistics included measures such as mean, frequency tables, and standard deviation, while inferential statistics involved tests such as Pearson's correlation coefficient and regression analysis. The results revealed a positive and significant relationship between urban space and the feeling of social security in Soran city, with a significance level of 99%. Furthermore, the urban environment was found to predict 43% of the changes in the feeling of social security.

Methodology

The current research is a fundamental study aimed at investigating the relationship between urban space and people's sense of social security in the city of Soran. Descriptive-analytical and correlational methods were employed for this purpose. The statistical population of the research encompasses all the citizens of Soran city. According to the last census conducted in 2015, the population of Soran city was 32,999 people. From this population, a sample size of 380 individuals was determined using Cochran's formula. In this study, both the library method and the questionnaire were utilized for data collection. Information was gathered through two main approaches: a) field-questionnaire, and b) library research.

Results and discussion

The results revealed a significant positive relationship between urban space and the feeling of social security in Soran city, reaching a significance level of 99%. The urban environment was found to predict 43% of the changes in the feeling of social security. Thus, it can be inferred that urban space serves as the lifeline of daily life, situated at the heart of society. These spaces are easily accessible to everyone and are surrounded by a variety of commercial, cultural, and residential complexes. They serve as destinations for shopping, leisure activities, or are part of individuals' daily routes. According to Lang, urban space can be considered a part of the open and public space of the city, embodying the essence of social life. These spaces serve as arenas for human interaction, where the narrative of collective life unfolds. They provide opportunities to break social barriers and foster social encounters. Urban space encompasses not only physical structures but also citizen interactions and urban activities. Therefore, it shapes the cityscape and influences social dynamics, contributing to the enhancement of social security.

Conclusion

The results indicated a significant positive relationship between urban space and the feeling of social security in Soran city, reaching a significance level of 99%. Additionally, the urban environment was found to predict 43% of the changes in the feeling of social security.

Funding

There is no funding support.

Authors' Contribution

Authors contributed equally to the conceptualization and writing of the article. All of the authors approved the content of the manuscript and agreed on all aspects of the work declaration of competing interest none.

Conflict of Interest

Authors declared no conflict of interest.

Acknowledgments

We are grateful to all the scientific consultants of this paper.

تبیین ارتباط فضای شهری و احساس امنیت اجتماعی (مورد مطالعه شهر سوران)

رقیه ریگی؛ سپیده حضرتی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه جامعه‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد، واحد زاهدان، ایران

۲- استادیار گروه جامعه‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد، واحد زاهدان، ایران

چکیده	اطلاعات مقاله
هدف از پژوهش حاضر بررسی تبیین ارتباط فضای شهری و احساس امنیت اجتماعی (مورد مطالعه شهر سوران) بود. روش تحقیق توصیفی-تحلیل با روش همبستگی است. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی شهروندان شهر سوران است که طبق آخرین سرشماری در سال ۱۳۹۵ جمعیت شهر سوران ۳۲،۹۹۹ نفر بوده‌اند. بر اساس فرمول کوکران ۳۸۰ نفر از این کودکان به روش نمونه‌گیری در دسترس، به عنوان نمونه انتخاب شد. در این پژوهش ابزار گردآوری داده‌ها از پرسشنامه احساس امنیت اجتماعی و ارزیابی فضای شهری توسط محقق ساخته می‌باشد. با مشورت استاد راهنما روایی صوری پرسشنامه تأیید گردید. ضریب پایایی از طریق ضریب آلفای کرونباخ در پرسشنامه امنیت اجتماعی ۰/۸۳ و ارزیابی فضای شهری ۰/۷۶ دست آمد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی و استنباطی استفاده شد در آمار توصیفی از شاخص‌هایی همچون میانگین و جداول فراوانی، انحراف معیار و در آمار استنباطی در آزمون متناسب با داده‌ها همچون آزمون ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون استفاده گردید. نتایج نشان داد بین فضای شهری و احساس امنیت اجتماعی در شهر سوران در سطح ۹۹ درصد رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. فضای شهری توانسته ۴۳ درصد تغییرات احساس امنیت اجتماعی را پیش‌بینی کند.	<p>نوع مقاله: مقاله پژوهشی</p> <p>دریافت: ۱۴۰۲/۰۶/۲۴</p> <p>پذیرش: ۱۴۰۲/۰۹/۱۰</p> <p>صص: ۶۵-۷۹</p> <p>واژگان کلیدی: امنیت اجتماعی، فضای شهری، شهر سوران.</p>

استناد: ریگی، رقیه؛ و حضرتی، سپیده. (۱۴۰۲). تبیین ارتباط فضای شهری و احساس امنیت اجتماعی (مورد مطالعه شهر

سوران). فصلنامه آینده پژوهی شهری، ۳(۴)، ۶۵-۷۹.

ناشر: دانشگاه آزاد اسلامی واحد زاهدان.

©نویسندگان.

مقدمه

از گذشته تا زمان حال مسئله امنیت از مسائل مهمی بوده است که ذهن انسان را همواره به خود مشغول کرده است و یکی از شاخص‌های رفاه انسان محسوب می‌شود (حبیبی برون و همکاران، ۱۴۰۲: ۸۳). انسان‌ها همیشه به دنبال راهی برای ایجاد امنیت و آرامش خود و اعضای خانواده‌شان بوده‌اند. امنیت در گذشته به معنی دوری از هرگونه گزند و خطرات احتمالی مثل: سیل، زلزله، جنگ، دزدی و... بوده است ولی در عصر حاضر با توجه به تشکیل اجتماعات شهری و پیشرفت‌های جوامع بشری معنی آن گستره‌تر شده است و امنیت اجتماعی، امنیت روانی، امنیت شهری، امنیت ملی، امنیت عمومی و غیره را در برمی‌گیرد. انسان‌ها از قدیم برای رفع نیازهای خود و دوری از خطرات، آسیب‌ها و رفع دیگر نیازهای خود تمایل به یکجانشینی پیدا کردند و این‌گونه بود که شهرها ایجاد شدند. در حال حاضر انسان‌ها برای پیشرفت و پیشبرد اهداف خود در زمینه‌های مختلف زندگی مثل: مسائل تحصیلی و آموزشی، اقتصادی، سیاسی، امنیتی و... تمایل بیشتری به شهرنشینی پیدا کرده‌اند. گردآمدن افراد در شهرها باعث شلوغی شهرها شده که این خود عاملی برای نیاز بیشتر انسان‌ها به امنیت است. اینجاست که مسئله امنیت اجتماعی مهم شمرده می‌شود. امنیت اجتماعی باید توسط جامعه و اجتماع ایجاد شود و به‌گونه‌ای باشد که بتواند از دغدغه‌های ذهنی افراد کم کند.

امروزه تعداد افرادی که در شهرها زندگی می‌کنند به‌طور چشمگیری در حال افزایش است (بایرام‌زاده و فوادمرعشی، ۱۴۰۲: ۵) به‌طوری‌که این افراد با زندگی در شهرها با مشغله‌ها و مسئولیت‌های گوناگونی روبه‌رو هستند و روزانه مجبورند بخشی از زمان خود را در بیرون از منزل برای کار، پیاده‌روی، خرید، ورزش، فعالیت‌های ضروری و... در فضای شهری بگذرانند. فضاهای شهری بستری برای فعالیت‌های گوناگون افراد هستند. فضاها و خصوصیات آن‌ها، نحوه فعالیت و الگوهای رفتاری کاربران وابستگی زیادی به یکدیگر دارند (حسین‌زاده دلیر و همکاران، ۱۴۰۱). درواقع فضاها نشانگر فعالیت و الگوهای رفتاری یک جامعه هستند و بر فعالیت‌ها، رفتارها و ذهنیت‌های ساکنین تأثیر شدید می‌گذارند. یک فضای خوب باید پاسخ‌گویی مناسب به نیازهای افراد با سن و جنسیت متفاوت و در زمان‌های مختلف داشته باشد و علاوه بر رفع نیازهای افراد باید حس امنیت، آرامش و لذت را در آن‌ها ایجاد کند. فضای شهری درواقع محل تبادل و جایی برای ایجاد ارتباطات اجتماعی و فرهنگی انسان‌هاست پس باید نظامند، آراسته، هماهنگ و دارای نظم باشد. فضای شهری بعد مادی و کالبدی شهر است که شامل: خیابان‌ها، بلوارها، میدان‌ها، پارک‌ها، کوچه‌ها و ساختمان‌ها می‌شود.

بنابراین با توسعه و رشد روزافزون شهرها به‌عنوان "بستری برای انجام فعالیت‌های اجتماعی" نیاز به فضاهای شهری مناسب و استاندارد مهم شمرده می‌شود. در صورت عدم طراحی‌های مناسب و نظامند فضای شهری، مکان‌هایی پرخطر به وجود می‌آیند که می‌توانند محل جرم و جنایت باشند و امنیت شهروندان را به خطر می‌اندازند. جرم و جنایت در شهرها می‌تواند امنیت (فیزیکی و روانی) شهروندان را تحت تأثیر قرار داده و باعث ایجاد ذهنیتی منفی در آن‌ها شود. احساس عدم امنیت افراد در فضاهای شهری باعث عدم رضایت شهروندان و کاهش یا عدم حضور آن‌ها در فضاهای شهری شود؛ بنابراین فضای شهری مناسب تأثیر بسزایی در کاهش خطرات، جرم و جنایت دارد. طراحی‌های مناسب فضای شهری باعث می‌شود فضاهای ناامن کاهش یابند و شهروندان با امنیت و آرامش خاطر بیشتری به انجام امورات خود بپردازند.

امنیت فضاهای شهری نیازمند هدفمند بودن آن‌هاست. اگر در طراحی و ساخت فضاهای شهری نوع کاربرد، نوع مکان‌های اطراف و نیازهای شهروندان مدنظر قرار گیرند می‌توان مکانی را ساخت که امنیت و آرامش را برای افراد به ارمغان می‌آورد؛ بنابراین فضای شهری یکی از فاکتورهای مهم برای ایجاد احساس امنیت افراد در محیط‌های شهری است و باید آن را مهم شمرد.

پیشینه و مبانی نظری پژوهش

مفهوم شهر

شهر منطقه جغرافیایی است که دارای جمعیت مشخصی بوده و در آن تراکم جمعیت وجود دارد و افراد در آن به امور غیر کشاورزی اشتغال دارند. چنین مناطقی برای نظم بخشیدن به شهر و اداره امور آن عمدتاً دارای شهرداری هستند. حد جمعیتی شهر در کشورهای مختلف متفاوت است، به‌عنوان مثال در ایران منطقه‌ای با حدود جمعیتی ۵۰,۰۰۰ نفر و بیشتر را با نام شهر می‌شناسند این در حالی است که در برخی کشورها مناطقی با حدود جمعیتی ۱۰,۰۰۰ نفر را به‌عنوان مناطق شهری در نظر می‌گیرند.

همچنین مناطق شهری دارای تراکم جمعیت هستند و معمولاً مردم در خانه‌های به هم چسبیده زندگی می‌کنند نه به صورت پراکنده. تعریف شهر تا جایی که به بحث جمعیت ارتباط پیدا می‌کند در هر منطقه فرق دارد. مثلاً در ایالات متحده رقم ۲،۵۰۰ نفر و بیشتر، در فرانسه رقم ۲،۰۰۰ نفر، ژاپن ۳۰،۰۰۰ و هند ۱۰،۰۰۰ نفر را جز مناطق شهری دسته‌بندی می‌کنند که البته با رشد جمعیت مناطق شهری جدیدی در حال ظهور هست (شیخی، ۱۳۹۵).

عناصر تشکیل‌دهنده شهر

سه زمینه در عناصر شکل‌دهنده شهر وجود دارد که ارتباطات انسانی در شهر بر اساس آن‌ها شکل می‌گیرند که عبارت‌اند از:

- محیط (فضا): به‌عنوان بخشی که عناصر مادی و غیرمادی سازنده شهر را در برمی‌گیرد.
- اقتصاد: بخشی که فعالیت‌های تولیدی و مبادلات محصولات و خدمات انسانی را شامل می‌شود.
- مدیریت: بخشی بسیار ویژه که بر تمام شبکه‌های روابط حاکم بر شهر تأثیرگذار است (جهان‌بین، ۱۳۸۸: ۲۰).

مفهوم فضا

فضا دارای عناصر تعیین‌کننده و محدودکننده است که قابلیت ترکیب مجدد و اندازه‌گیری را دارد (معماریان، ۱۳۸۹: ۲۴۳). فضا دارای ویژگی‌هایی است که بر درک انسان از فضا تأثیر می‌گذارد، این ویژگی‌ها عبارت‌اند از: رنگ و نور، صورت و نحوه پخش آن، حرکت یا سکون انسان و نوع جهت‌گیری انسان در فضا (حائری‌مازندرانی، ۱۳۸۸: ۹۸). فضا را با واژه‌هایی مثل محصور، مقدس، شفاف، شخصی، جمعی که جنبه ذهنی و ادراکی دارند می‌توان تفسیر کرد. فضای معماری به فواصل میان مصالح ساختمانی می‌گویند که با هدف ایجاد مکان امن برای فعالیت‌های انسانی ساخته و پرداخته می‌شود به طوری که این فضا مانند اثر هنری به چشم می‌آید. فاصله میان عناصر کالبدی در فضا نقض مهمی در معماری شهرها دارند زیرا فضایی را برای فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی ایجاد می‌کنند (فلاح، شهیدی، ۱۳۹۴: ۳۰).

مفهوم فضای شهری

فضای شهری بخشی از فضای باز و عمومی شهر است که زندگی در آن جریان دارد و نشان‌دهنده زندگی اجتماعی است. فضای شهری جایی است برای تعاملات اجتماعی انسان، جایی که همه مردم در آن حضور دارند و به کار و فعالیت مشغول‌اند (لنگ، ۱۹۸۷: ۹۷). فضای شهری بخش اصلی و حیاتی شهر است که در مرکز جامعه ایجاد شده است. فضای شهری است که همگان به راحتی به آن دسترسی دارند و با مجموعه‌ای از مجتمع‌های تجاری، فرهنگی و مسکونی محاصره شده است و بیشتر ساکنان شهر بری خرید یا گردش در این مکان‌ها حضور می‌یابند (قلمبردزفولی و نقی‌زاده، ۱۳۹۳: ۱۶). فضای شهری جزئی از ساخت شهر بوده که دارای کلیتی هماهنگ و پیوسته و از نظر فیزیکی دارای بدنه محصورکننده است. این فضا دارای نظم و زیبایی است و برای فعالیت‌های شهر ایجاد شده است و همچنین بخشی از پیکره زنده شهر بوده که با شرایط اجتماعی، اقتصادی و فنی در حال تغییر ارتباط دارد (همان منبع، ۱۳۹۶: ۶۲).

بعد کالبدی فضای شهری

بخش کالبدی فضای شهری خود شامل دو بخش اصلی فرم و محتوا می‌شود. فرم یعنی کالبد، صورت، شکل؛ و محتوا یعنی معنا، عملکرد، حیات اجتماعی و اتفاقات درون آن (لینچ، ۱۳۷۶: ۱).

الف. مفهوم فرم (کالبد)

لینچ در کتاب تئوری شکل خوب شهر درباره فضای کالبدی شهر می‌گوید: کالبد شهر الگوی فضایی است که عناصر کالبدی بزرگ، بی‌حرکت و دائمی در شهر، نظیر خیابان‌ها، تجهیزات، تپه‌ها، رودخانه‌ها و درختان در آن وجود دارند (لینچ، ۱۳۷۶: ۵۸).

فرم شهر در ساختمان‌های منفرد، خیابان‌ها، بلوک‌های شهری، محله و شهر قابل مشاهده و سنجش است. فرم شهر شامل: اندازه، شکل، مقیاس، تراکم، کاربری، گونه‌های ساختمان، طرح چیدمان بلوک‌های شهری و توزیع فضای سبز است که با هم ارتباط درونی دارند و فرم شهر را ایجاد می‌کنند. اجزا و عناصر فرم شهری به علت تأثیرات متقابل اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی

¹ Lang

² Lynch

می‌توانند یک شهر را به سمت پایداری یا ناپایداری پیش ببرند (نیک‌پور، ۱۳۹۳: ۱۴). فرم عبارت است از ظاهر حسی و واضح یک پدیده که باعث ایجاد تصوراتی مثبت یا منفی در ذهن انسان می‌شود (ماجدی، ۱۳۹۰: ۲۸۱).
ب. مفهوم محتوا (معنا)

محتوا موضوع و معنی است که در یک پدیده وجود دارد. محتوا دارای خصلتی دوگانه می‌باشد عینی و ذهنی. محتوای یک پدیده در داخل اثر نهفته است (همان منبع، ۱۳۹۰: ۲۸۱). محتوا می‌تواند ذهنیتی باشد که در افراد بر اثر مواجه شدن آن‌ها با یک مکان ایجاد می‌شود.

بعد غیر کالبدی فضای شهری

بعد غیر کالبدی شامل معیارهای مثبت و منفی از فضای اجتماعی است و بیانگر این موضوع است که فضا در شهر چگونه پاسخ‌گوی حضور افراد و رفتارهای متفاوت به لحاظ اجتماعی است.

بعد غیر کالبدی فضای شهری شامل اجتماع‌پذیری، عدالت و برابری و اجتماع‌پذیری می‌باشد.
الف. اجتماع‌پذیری

ویلیام وایت چهار کلید اساسی را برای یک فضای شهری و عمومی موفق ذکر می‌کند که عبارت‌اند از:

- فضایی که باید به گروه‌های مختلف دسترسی به مکان، آزادی در فعالیت، ادعای قلمرو، مالکیت نمادین و امکان مشارکت در فضا را بدهد.
- فضای پاسخگو: فضایی که بتوانند به نیازهای انسان پاسخ مناسب بدهند.
- فضای معنادار: فضایی که انسان بتواند با آن ارتباط مطلوب برقرار کند که این ارتباط مستلزم تعامل مثبت بین انسان و ابعاد کالبدی و اجتماعی مکان است.

ب. عدالت و برابری

عدالت فضایی مبتنی بر رفتار برابر با ساکنانی است که در یک منطقه یا مکان حضور دارند؛ و باید در این مکان‌ها برنامه‌ریزان به‌گونه‌ای عمل کنند که عدالت و برابری در حق همگی افراد به یک اندازه رعایت شود. به‌عنوان مثال: همگی به یک اندازه بتوانند به تسهیلات عمومی دسترسی داشته باشند، خدمات یکسان برای همه افراد ارائه شود و عدالت برای همه بر اساس نیاز، سلیقه و رعایت استانداردها ایجاد شود.

ج. امنیت فضای شهری

امنیت به‌عنوان عاملی روانی بر جذابیت یک فضا می‌افزاید و آن را به مکانی امن برای تجلی مدنیت تبدیل می‌کند. وجود محیطی امن برای زندگی در کنار سایر نیازهای اساسی و فیزیولوژیکی انسان مانند: غذا، سرپناه و بهداشت روانی از ضروریات زندگی انسان بوده و عدم وجود امنیت می‌تواند انسان را از رسیدگی به دیگر نیازها مانند نیاز به خودشکوفایی، زیباشناختی، دانستن و فهمیدن باز دارد (زینالی، ۱۳۹۹: ۶۰-۶۳).

تحقیقات انجام‌شده در داخل کشور

رادفر و حبیب‌زاده (۱۳۹۷) در پژوهشی با عنوان «عوامل اجتماعی مؤثر بر احساس امنیت اجتماعی» به‌منظور بررسی دیدگاه شهروندان اراکی در رابطه با تأثیر عوامل اجتماعی بر احساس امنیت اجتماعی و با هدف «تبیین عوامل اجتماعی مؤثر بر احساس امنیت اجتماعی» اقدام کرده‌اند که در این پژوهش از روش پیمایش استفاده شد و انتخاب نمونه به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای و تکنیک‌های جمع‌آوری داده‌ها، پرسشنامه محقق ساخته بود که برای سنجش احساس امنیت اجتماعی، از پرسشنامه استاندارد احساس امنیت، استفاده شد. نتایج نشان داد پلیس به عنوان ابزار کنترل بیرونی افراد؛ روابط و مناسبات اجتماعی نیز با افزایش آگاهی‌های اجتماعی؛ رفع تبعیض و بی‌عدالتی، فقر و فساد از جامعه که رضایت‌مندی اجتماعی را بهبود می‌بخشد؛ تراکم ارتباطی با بهبود اعتماد اجتماعی؛ ایجاد شرایط به‌منظور جذب گرایش‌های مختلف به جذب در پایگاه‌های اجتماعی؛ ترویج و تبلیغ نقش‌های اجتماعی به‌منظور تقویت مشارکت اجتماعی؛ تعدد شبکه‌های مشارکت اجتماعی و نیز جلوگیری از قطبی شدن هنجارها؛ تضاد

¹ William Whyte

هنجاری؛ ناپایداری هنجاری؛ ضعف هنجاری و بی‌هنجاری در جامعه در راستای منشأ اجتماعی؛ جملگی به بهبود ضریب احساس امنیت اجتماعی کمک خواهند کرد.

باقربان جلودار و همکاران (۱۳۹۷) در تحقیقی با موضوع «تحلیل جامعه‌شناختی عوامل مؤثر بر احساس امنیت اجتماعی گردشگران (مطالعه موردی: گردشگران بابلسر)» با بهره‌گیری از روش توصیفی-تحلیلی و از نوع کاربردی و برای جمع‌آوری داده‌ها از روش کتابخانه‌ای و میدانی اقدام کردند. نتیجه تحقیق نشان داد که بین احساس امنیت که خود از دو بعد احساس امنیت فردی و اجتماعی ساخته شده است و اعتماد کل، اعتماد شخصی، اعتماد اجتماعی و مصرف رسانه‌ای ارتباط وجود دارد. همچنین بین سن و سطح تحصیلات با احساس امنیت، رابطه‌ی معناداری وجود دارد.

نبوی و همکاران (۱۳۸۹) در مطالعه خود مبنی بر «بررسی عوامل اجتماعی و اقتصادی مؤثر بر احساس امنیت اجتماعی» و به دنبال اندازه‌گیری تأثیر پاره‌ای از عوامل اجتماعی و اقتصادی بر احساس امنیت اجتماعی به بررسی سه بعد امنیت جانی، امنیت مالی و امنیت سیاسی و تأثیر برخی عناصر حوزه‌های اجتماعی و اقتصادی زندگی افراد بر آن پرداختند. در این تحقیق از شیوه نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای بهره گرفته شد. نتایج حاصل از آزمون رابطه بین متغیرها بیان کرد که؛ متغیرهای گرایش به مشارکت در تأمین امنیت، تلقی از عملکرد پلیس و پایگاه اجتماعی-اقتصادی به‌صورت مستقیم و متغیر احساس محرومیت نسبی به‌طور معکوس بر احساس امنیت اجتماعی افراد تأثیرگذار هستند. متغیرهای تلقی از عملکرد قانون و جنسیت، تنها بر بعد امنیت جانی اثرگذاری دارند.

بیات (۱۳۹۶) در بررسی خود با نام «تبیین ارتباط میان فضای شهری و احساس امنیت اجتماعی در شهر تهران» و روش پیمایشی و بهره‌گیری از ابزار پرسش‌نامه اقدام به بررسی ارتباط میان فضای شهری و احساس امنیت اجتماعی کرد که برای تعیین چارچوب نظری تحقیق، از نظریه‌های دو حوزه‌ی امنیت و احساس امنیت و تحلیل فضای شهری بهره گرفت. مطابق یافته‌ها، پنداشت از امنیت، با توجه به متغیرهای جنسیت، محل سکونت، تأهل و سن پاسخگویان متفاوت است. همچنین بین منطقه‌ی سکونت افراد و پنداشت از امنیت، رابطه وجود دارد. بدین معنی که در مناطق مختلف شهر تهران، پنداشت‌های متعددی از امنیت وجود دارد. درنهایت اینکه که هرچه تعلق محله‌ای افزایش پیدا می‌کند، پنداشت ناامنی کاهش می‌یابد.

زیاری و همکاران (۱۳۹۲) در «تحلیل تطبیقی احساس امنیت در فضاهای شهری و روستایی مطالعه موردی: شهرستان کوهدشت» و با هدف تحلیل تطبیقی تفاوت احساس امنیت در بین سکونتگاه‌های شهری و روستایی اقدام به مطالعه کرده که نتایج تحلیل‌ها مشخص ساخت که از لحاظ احساس امنیت عمومی تفاوت فاحشی بین نقاط شهری و روستایی وجود ندارد؛ ولی از لحاظ ترس از فضاهای شهری و روستایی، تفاوت بین شهر و روستا معنی‌دار است. همچنین نتایج بیان کرد که با حرکت از فضاهای خصوصی به سمت فضاهای عمومی، بر میزان ترس مردم می‌افزاید؛ و این موضوع در روستاها بیشتر از شهرهاست.

تحقیقات انجام‌شده در خارج از کشور

بی^۱ و همکاران (۲۰۱۹) در «انسجام خانوادگی و سازگاری اجتماعی دانشجویان دانشگاه چینی: تأثیرات واسطه‌ای احساس امنیت و روابط شخصی» نشان دادند که احساس امنیت دانشجویان به شکل واسطه‌ای، از طریق متغیر انسجام خانواده بر سازگاری اجتماعی دانشجویان اثر مثبت برجای می‌گذارد.

دنزنجائو و همکاران (۲۰۱۵) در مقاله «نقش سرمایه اجتماعی در امنیت غذایی روستایی: مطالعه موردی مناطق دوو^۲ و لیونگوه^۳ در مرکز مالوی^۴» به این مورد دست یافتند که سرمایه اجتماعی نقش بسیار مهمی در ایجاد امنیت در میان گروه نمونه دارد. محققان در نهایت سرمایه اجتماعی را یکی از عوامل امنیت برای افراد جامعه معرفی کرده‌اند.

¹ Ye

² Dzanja

³ Dowa

⁴ Lilongwe

⁵ Malawi

فاستر^۱ و همکاران (۲۰۱۴) در پژوهشی یک مدل رگرسیون خطی تأثیرات ترس از جرم در راه رفتن و پیاده‌روی افراد را در استرالیا بررسی و تحلیل صورت گرفت. نتایج یافته‌های آن‌ها که با افزایش مداخلات و تصمیم‌گیری‌هایی می‌توان ترس از جرم را کاهش و میزان پیاده‌روی را افزایش داد.

کاراکوس^۲ و همکاران (۲۰۱۰) در تحقیق «ترس از وقوع جرم در بین شهروندان ترکیه» که جامعه آماری آن ۳۸۸ نفر و روش انجام آن به‌صورت پیمایش بوده است اقدام به مطالعه و بررسی نمودند. در این اندازه‌گیری در بافت شهری ترکیه افزایش سن، سطح ترس را برای زنان کاهش داد، اما برای مردان نه و تأثیر مستقیم قربانی شدن، بر ترس از جرم به‌طور قابل‌توجهی در بین زنان بارزتر بود. افزایش آموزش باعث کاهش ترس برای ساکنان شهری شد، اما برای ساکنان روستایی خیر. درحالی‌که سن، تأثیر به‌سزایی بر ترس ساکنان روستایی نداشت، برخلاف فرضیه آسیب‌پذیری، سطح ترس را برای ساکنان شهری کاهش داد. نتیجه نهایی این تحقیق نشان می‌دهد که بین احساس امنیت و متغیرهای سن، تحصیلات، مالکیت خانه، قربانی جرم بودن و سکونت در شهر ارتباط منفی وجود دارد.

مواد و روش پژوهش

پژوهش حاضر از نوع تحقیقات بنیادی بوده و برای بررسی رابطه بین فضای شهری و احساس امنیت اجتماعی مردم در شهر سوران از روش توصیفی-تحلیلی و روش همبستگی بهره گرفته شده است. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی شهروندان شهر سوران است که طبق آخرین سرشماری در سال ۱۳۹۵ جمعیت شهر سوران ۳۲،۹۹۹ نفر بوده‌اند. که از این تعداد با توجه به فرمول کوکران ۳۸۰ نفر به عنوان نمونه انتخاب شد. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی شهروندان شهر سوران است که طبق آخرین سرشماری در سال ۱۳۹۵ جمعیت شهر سوران ۳۲،۹۹۹ نفر بوده‌اند. برای محاسبه حجم نمونه از فرمول کوکران استفاده شده است. بر اساس فرمول کوکران ۳۸۰ نفر از این شهروندان به روش نمونه‌گیری در دسترس، به‌عنوان نمونه انتخاب شد. در پژوهش حاضر هم از روش کتابخانه‌ای و هم پرسشنامه استفاده شده است. روش گردآوری اطلاعات به دو صورت است: الف) میدانی- پرسشنامه ب) کتابخانه‌ای

بحث و ارائه یافته‌ها

فرضیه کلی

بین فضای شهری و احساس امنیت اجتماعی در شهر سوران رابطه معنادار وجود دارد. برای پاسخ‌گویی به این فرضیه از ضریب همبستگی پیرسون و آزمون رگرسیون استفاده شده است که نتایج در جدول ۱ ارائه شده است.

جدول ۱- ضرایب همبستگی بین فضای شهری و احساس امنیت اجتماعی در شهر سوران

متغیر	عنوان	احساس امنیت اجتماعی
فضای شهری	ضریب همبستگی	۰/۶۵
	سطح معناداری	۰/۰۱

نتایج جدول ۱ نشان می‌دهد که بین فضای شهری و احساس امنیت اجتماعی در شهر سوران ($t = ۰/۶۵$) در سطح ۹۹ درصد رابطه مثبت و معناداری وجود دارد ($P < ۰/۰۱$)

جدول ۲- خلاصه رگرسیون پیش‌بینی احساس امنیت اجتماعی توسط فضای شهری

متغیر	R	R ² تعدیل شده	F تغییر	B استاندارد	t	Sig
فضای شهری	۰/۶۵	۰/۴۳	۱۰۱/۴۵	۰/۶۵	۷/۳۳	۰/۰۱

^۱ Foster

^۲ Karakus

همان طور که نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد، فضای شهری توانسته ۴۳ درصد تغییرات احساس امنیت اجتماعی را پیش‌بینی کند. این پیش‌بینی با توجه به مقدار $F(101/45)$ در سطح ۹۹ درصد معنی‌دار است.

فرضیه‌های فرعی

۱- بین فضاهای تفریحی/ورزشی (زمین چمن برای فوتبال، فضای مناسب در پارک‌ها برای پیاده‌روی، وسایل بازی و ورزشی در پارک‌ها و ...) و احساس امنیت اجتماعی رابطه معنادار وجود دارد. برای پاسخ‌گویی به این فرضیه از ضریب همبستگی پیرسون و آزمون رگرسیون استفاده شده است که نتایج در جدول ۳ ارائه شده است.

جدول ۳- ضرایب همبستگی بین فضاهای تفریحی/ورزشی و احساس امنیت اجتماعی در شهر سوران

متغیر	عنوان	احساس امنیت اجتماعی
فضاهای تفریحی/ورزشی	ضریب همبستگی	۰/۶۳
	سطح معناداری	۰/۰۱

نتایج جدول ۳ نشان می‌دهد که بین فضاهای تفریحی/ورزشی و احساس امنیت اجتماعی ($r=0/63$) در سطح ۹۹ درصد رابطه مثبت و معناداری وجود دارد ($P < 0/01$).

جدول ۴- خلاصه رگرسیون پیش‌بینی احساس امنیت اجتماعی توسط فضاهای تفریحی/ورزشی

متغیر	R	R ² تعدیل شده	F تغییر	B استاندارد	t	Sig
فضاهای تفریحی/ورزشی	۰/۶۳	۰/۳۹	۱۰۰/۵۱	۰/۶۳	۱۰/۷۶	۰/۰۱

همان طور که نتایج جدول ۴ نشان می‌دهد، فضاهای تفریحی/ورزشی توانسته ۳۹ درصد تغییرات احساس امنیت اجتماعی را پیش‌بینی کند. این پیش‌بینی با توجه به مقدار $F(100/51)$ در سطح ۹۹ درصد معنی‌دار است.

۲- بین عوامل بصری فضای شهری (ایجاد دید، مناظر زیبا و متنوع، آب‌نما، طراحی‌های زیبا، جذاب و متناسب و ...) و احساس امنیت اجتماعی رابطه معنادار وجود دارد.

برای پاسخ‌گویی به این فرضیه از ضریب همبستگی پیرسون و آزمون رگرسیون استفاده شده است که نتایج در جدول ۵ ارائه شده است.

جدول ۵- ضرایب همبستگی بین عوامل بصری فضای شهری و احساس امنیت اجتماعی در شهر سوران

متغیر	عنوان	احساس امنیت اجتماعی
عوامل بصری فضای شهری	ضریب همبستگی	۰/۷۳
	سطح معناداری	۰/۰۱

نتایج جدول ۵ نشان می‌دهد که بین عوامل بصری فضای شهری و احساس امنیت اجتماعی ($r=0/73$) در سطح ۹۹ درصد رابطه مثبت و معناداری وجود دارد ($P < 0/01$).

جدول ۶- خلاصه رگرسیون پیش‌بینی احساس امنیت اجتماعی توسط عوامل بصری فضای شهری

متغیر	R	R ² تعدیل شده	F تغییر	B استاندارد	t	Sig
عوامل بصری فضای شهری	۰/۷۳	۰/۵۳	۱۲۴/۸۸	۰/۷۳	۱۱/۴۶	۰/۰۱

همان طور که نتایج جدول ۶ نشان می‌دهد، عوامل بصری فضای شهری توانسته ۵۳ درصد تغییرات احساس امنیت اجتماعی را پیش‌بینی کند. این پیش‌بینی با توجه به مقدار $F(124/88)$ در سطح ۹۹ درصد معنی‌دار است.

۳- بین امکانات آسایشی/بهداشتی فضای شهری (نیمکت و مبلمان شهری، پارکینگ عمومی، آلاچیق، وجود سطل زباله، پاکیزگی محیط و ...) با احساس امنیت اجتماعی رابطه معنادار وجود دارد. برای پاسخ‌گویی به این فرضیه از ضریب همبستگی پیرسون و آزمون رگرسیون استفاده شده است که نتایج در جدول ۷ ارائه شده است.

جدول ۷- ضرایب همبستگی بین امکانات آسایشی/بهداشتی فضای شهری و احساس امنیت اجتماعی

متغیر	عنوان	احساس امنیت اجتماعی
امکانات آسایشی/بهداشتی فضای شهری	ضریب همبستگی	۰/۷۸
	سطح معناداری	۰/۰۱

نتایج جدول ۷ نشان می‌دهد که بین عوامل بصری فضای شهری و احساس امنیت اجتماعی ($r = 0.78$) در سطح ۹۹ درصد رابطه مثبت و معناداری وجود دارد ($P < 0.01$).

جدول ۸- خلاصه رگرسیون پیش‌بینی احساس امنیت اجتماعی توسط عوامل بصری فضای شهری

متغیر	R	R ² تعدیل شده	F تغییر	B استاندارد	t	Sig
عوامل بصری فضای شهری	۰/۷۸	۰/۶۱	۱۳۸/۵۸	۰/۷۸	۱۳/۴۰	۰/۰۱

همان‌طور که نتایج جدول ۸ نشان می‌دهد، عوامل بصری فضای شهری توانسته ۶۱ درصد تغییرات احساس امنیت اجتماعی را پیش‌بینی کند. این پیش‌بینی با توجه به مقدار F (۱۳۸/۵۸) در سطح ۹۹ درصد معنی‌دار است.

۴- بین ایمنی محیط گذرگاه‌های شهری فضای شهری (پیاده‌روها، خیابان‌ها، تابلوهای راهنما و ...) احساس امنیت اجتماعی رابطه معنادار وجود دارد.

برای پاسخ‌گویی به این فرضیه از ضریب همبستگی پیرسون و آزمون رگرسیون استفاده شده است که نتایج در جدول ۹ ارائه شده است.

جدول ۹- ضرایب همبستگی بین ایمنی محیط گذرگاه‌های فضای شهری و احساس امنیت اجتماعی

متغیر	عنوان	احساس امنیت اجتماعی
ایمنی محیط گذرگاه‌های شهری	ضریب همبستگی	۰/۶۰
	سطح معناداری	۰/۰۱

نتایج جدول ۹ نشان می‌دهد که بین ایمنی محیط گذرگاه‌های فضای شهری و احساس امنیت اجتماعی ($r = 0.60$) در سطح ۹۹ درصد رابطه مثبت و معناداری وجود دارد ($P < 0.01$).

جدول ۱۰- خلاصه رگرسیون پیش‌بینی احساس امنیت اجتماعی توسط ایمنی محیط گذرگاه‌های فضای شهری

متغیر	R	R ² تعدیل شده	F تغییر	B استاندارد	t	Sig
ایمنی محیط گذرگاه‌های فضای شهری	۰/۶۰	۰/۳۶	۹۹/۰۶	۰/۶۰	۵/۸۶	۰/۰۱

همان‌طور که نتایج جدول ۱۰ نشان می‌دهد، ایمنی محیط گذرگاه‌های فضای شهری توانسته ۳۶ درصد تغییرات احساس امنیت اجتماعی را پیش‌بینی کند. این پیش‌بینی با توجه به مقدار F (۹۹/۰۶) در سطح ۹۹ درصد معنی‌دار است.

نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها

فرضیه کلی: بین فضای شهری و احساس امنیت اجتماعی در شهر سوران رابطه معنادار وجود دارد.

نتایج نشان داد بین فضای شهری و احساس امنیت اجتماعی در شهر سوران در سطح ۹۹ درصد رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. فضای شهری توانسته ۴۳ درصد تغییرات احساس امنیت اجتماعی را پیش‌بینی کند.

بنابراین می‌توان گفت فضای شهری یعنی شریان زندگی روزمره که در مرکز جامعه واقع شده است. این فضاها برای همه به‌آسانی قابل دسترسی‌اند و با مجموعه‌ای از مجتمع‌های تجاری، فرهنگی و مسکونی احاطه شده‌اند. این فضاها، مکان‌هایی را تشکیل می‌دهند که بیشتر ساکنان شهر یا برای خرید و یا گردش به این مکان‌ها می‌روند و یا در مسیر روزانه آن‌ها قرار دارد. در این راستا بنابر گفته "لنگ" فضای شهری را می‌توان بخشی از فضای باز و عمومی شهری دانست که به نوعی تبلور ماهیت زندگی اجتماعی می‌باشد. بر این اساس فضاهای شهری عرصه تعامل متقابل انسان‌ها می‌باشند که داستان زندگی جمعی در آن گشوده می‌شود. فضایی که همه مردم می‌توانند در آن حضور یابند و به فعالیت بپردازند. نیاز انسان امروز به فضای خالی به عنوان فضایی امن و فارغ از تنش‌های حرکت سریع وسایل نقلیه، پردازش جدیدی از فضایابی و فضاسازی سکونت‌گاه‌های شهری را ضروری می‌سازد. در این فضاها این فرصت فراهم می‌شود که برخی مرزهای اجتماعی شکسته شود و برخوردهای اجتماعی صورت گیرد. فضای شهری تنها یک مفهوم کالبدی نیست بلکه کنش تعاملات شهروندی و فعالیت‌های شهری را نیز در برمی‌گیرد؛ یعنی کالبدی از شهر را مجبور می‌کند که مکان برقراری فعالیت‌های شهری یا عرصه بروز تعاملات اجتماعی باشد که در بهبود امنیت اجتماعی تأثیر دارد. فرضیه‌های اختصاصی

۱- بین فضاهای تفریحی/ورزشی (زمین چمن برای فوتبال، فضای مناسب در پارک‌ها برای پیاده‌روی، وسایل بازی و ورزشی در پارک‌ها و ...) و احساس امنیت اجتماعی رابطه معنادار وجود دارد.

نتایج نشان داد بین فضاهای تفریحی/ورزشی و احساس امنیت اجتماعی در سطح ۹۹ درصد رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. فضاهای تفریحی/ورزشی توانسته ۳۹ درصد تغییرات احساس امنیت اجتماعی را پیش‌بینی کند.

بنابراین چنین استنباط می‌شود اماکن ورزشی که طراحی، ساخت و برنامه‌ریزی ضعیفی دارند ممکن است مشکلات زیادی را برای مدیران این اماکن به وجود آورند. بر این اساس طراحی ضعیف امکانات ممکن است برنامه‌های پیشنهادی را محدود کند، بهره‌برداری از تأسیسات را پایین آورد، نگهداری و سرپرستی را مشکل کند و به‌طور قابل‌ملاحظه‌ای شرایط پرخطر را هنگام فعالیت افزایش دهد. این عوامل می‌تواند احتمال کلی آسیب‌دیدگی را بالا ببرد و منجر به غفلت سازمان موردنظر در تأمین امنیت شرکت‌کنندگان در فعالیت‌های تفریحی و ورزشی شود. طراحی ضعیف امکانات معمولاً در نتیجه عدم تجربه یا تلاش در بخش برنامه‌ریزی و طراحی است. در چنین شرایطی است که معمولاً طراحی امکانات ورزشی به‌وسیله مهندسان معماری انجام می‌شود که دارای تجربه کم و یا حتی بدون تجربه در ساخت چنین مکان‌هایی هستند. بر این اساس مشکلات طراحی عموماً در امکانات ورزشی منجر به ایمنی ناکافی پیرامون زمین‌ها و میدان‌ها ورزشی، برنامه‌ریزی ضعیف عبور و مرور افراد در داخل فضاهای ورزشی، کنترل و نظارت ضعیف، فقدان فضای مناسب برای انبار کردن تجهیزات و وسایل ورزشی و استفاده از مصالح ساختمانی نامناسب می‌شود و در کاهش احساس امنیت اجتماعی تأثیر دارد.

۲- بین عوامل بصری فضای شهری (ایجاد دید، مناظر زیبا و متنوع، آب‌نما، طراحی‌های زیبا، جذاب و متناسب و ...) و احساس امنیت اجتماعی رابطه معنادار وجود دارد.

نتایج نشان بین عوامل بصری فضای شهری و احساس امنیت اجتماعی در سطح ۹۹ درصد رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. عوامل بصری فضای شهری توانسته ۵۳ درصد تغییرات احساس امنیت اجتماعی را پیش‌بینی کند.

بنابراین می‌توان گفت احساس امنیت، با ایجاد احساس مطلوبیت و آسایش تأمین می‌شود که با توجه به توسعه نامتوازن محلات شهری، بررسی نقش مؤلفه‌های منظر شهری در ارتقای احساس امنیت نشان می‌دهد که در فضاهای عمومی، افزایش ناهنجاری‌های محیطی، وجود اصوات مزاحم، وجود انواع آلودگی‌ها و مناظر نامطلوب به حس آشفتگی و ناامنی در برخی محلات شهر دامن زده است؛ بنابراین ضرورت دارد به‌منظور دستیابی به احساس امنیت، به منظر شهری به‌عنوان اولین سطح تماس شهروندان با محیط که از دریاچه نگاه بصری صورت می‌گیرد، توجه ویژه‌ای داشت. مطالعات صورت گرفته بیانگر آن است که منظر شهری با در برگیری ادراک معنایی و مطلوبیت از فضا با توجه به دو اولویت "خوانایی محیط" و "ایجاد ادراک عمومی مثبت"، در ایجاد احساس امنیت در محلات شهری نقش سازنده‌ای را ایفا می‌کند.

۳- بین امکانات آسایشی/بهداشتی فضای شهری (نیمکت و مبلمان شهری، پارکینگ عمومی، آلاچیق، وجود سطل زباله، پاکیزگی محیط و ...) با احساس امنیت اجتماعی رابطه معنادار وجود دارد.

نتایج نشان داد بین عوامل بصری فضای شهری و احساس امنیت اجتماعی در سطح ۹۹ درصد رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. عوامل بصری فضای شهری توانسته ۶۱ درصد تغییرات احساس امنیت اجتماعی را پیش‌بینی کند.

بنابراین چنین استنباط می‌شود که امنیت اجتماعی و به‌طور خاص احساس امنیت، با فضا و ساخت‌وساز و امکانات آسایشی/بهداشتی فضای شهری ارتباط مستقیم دارند، فضاهایی با طراحی و کالبد مناسب باعث ایجاد احساس آرامش در افراد می‌شود و احساس امنیت آن‌ها را بالا می‌برد. بسیاری از صاحب‌نظران بر این باورند که با دست‌کاری کالبدی فضاها و تلطیف آن می‌توان باعث ایجاد احساس امنیت شد که این خود باعث افزایش حضور افراد در فضای شهری می‌شود.

۴- بین ایمنی محیط گذرگاه‌های شهری فضای شهری (پیاده‌روها، خیابان‌ها، تابلوهای راهنما و ...) احساس امنیت اجتماعی رابطه معنادار وجود دارد.

نتایج نشان داد بین ایمنی محیط گذرگاه‌های شهری فضای شهری (پیاده‌روها، خیابان‌ها، تابلوهای راهنما و ...) احساس امنیت اجتماعی در سطح ۹۹ درصد رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. ایمنی محیط گذرگاه‌های فضای شهری توانسته ۳۶ درصد تغییرات احساس امنیت اجتماعی را پیش‌بینی کند.

بنابراین می‌توان گفت ایجاد ایمنی در محیط گذرگاه‌های فضای شهری و رعایت کردن اصول آن از طرف افراد، وضعیت فضاها را به نظم می‌کشد. آثار و پیامدهای این وضعیت، مدیریت شهری را با موفقیت مواجه می‌کند. فضاهای ایمن، سرمایه اجتماعی مدیریت شهری را که با هزینه‌های فراوان کسب شده است، افزایش می‌دهد؛ چراکه این‌گونه فضاها، تأثیری مستقیم بر عناصر سرمایه اجتماعی شهرداری برجای می‌گذارد. فضاهای ایمن، با پرداخت رسانه‌ای مناسب، احساس امنیت ایجاد می‌کنند و مهم‌تر از همه اینکه این‌گونه فضاها، امکان زیستن را برای شهروندان در این‌گونه مناطق و حتی مناطق هم‌جوار فراهم می‌سازند که برای مدیریت شهری، از اهمیت زیادی برخوردار است و در افزایش احساس امنیت اجتماعی تأثیر دارد.

به محققین آینده توصیه می‌شود به بررسی موارد زیر بپردازند:

- موضوع پژوهش در مناطق جغرافیای دیگر در کشور انجام گیرد و نتایج با این پژوهش مقایسه گردد.
- رابطه سایر متغیرها و عوامل مؤثر و مرتبط بر امنیت اجتماعی مورد بررسی قرار گیرد.

منابع

- باقریان جلودار، مصطفی، شبیری، سیدمحمد، و نو پور هولاری، فضا. (۱۳۹۷). تحلیل جامعه شناختی عوامل موثر بر احساس امنیت اجتماعی گردشگران (مطالعه موردی: گردشگران بابلسر). برنامه ریزی و توسعه گردشگری، ۷(۲۵)، ۴۵-۲۵. <https://sid.ir/paper/386962/fa>
- بایرام‌زاده، نیما؛ و فوادمرعشی، سیدمومن. (۱۴۰۲). تحلیل فضایی توسعه‌یافتگی شهرستان‌ها از منظر شاخص‌های کالبدی زیست‌پذیری (نمونه موردی: شهرستان‌های استان آذربایجان غربی). جغرافیا و آینده پژوهی منطقه‌ای، ۲۱(۲)، ۱۶-۱. doi: 10.30466/grfs.2023.54809.1007
- بیات، بهرام. (۱۳۹۶). تبیین ارتباط بین فضای شهری و احساس امنیت اجتماعی در شهر تهران. مطالعات و تحقیقات اجتماعی در ایران، ۶(۲)، ۳۵۰-۳۲۹. <https://sid.ir/paper/242864/fa>
- جهان بین، نیما. (۱۳۸۸). مفهوم ماهیت شهر و معرفی شاخصها و معیارهای سنجش آن در دوران معاصر. هویت شهر، ۳(۴)، ۲۶-۱۵. <https://sid.ir/paper/154682/fa>
- حائری‌مازندرانی، محمدرضا. (۱۳۸۸). خانه، فرهنگ، طبیعت: بررسی معناری خانه‌های تاریخی و معاصر. تهران: مرکز مطالعاتی و تحقیقاتی شهرسازی و معماری.
- حبیبی برون، فاطمه؛ غلامی، یونس؛ شاهرخی ساردویی، سمیه؛ و شفیع، ندا. (۱۴۰۲). تحلیل فضایی امنیت اجتماعی بر امنیت ذهنی گردشگران از دیدگاه ساکنان (مورد مطالعه: مناطق شهری کاشان). جغرافیا و آینده پژوهی منطقه‌ای، ۲۱(۲)، ۹۷-۸۳. doi: 10.30466/grfs.2023.54859.1015
- حسین زاده دلیر، کریم؛ موسوی، میرسعید؛ بایرام زاده، نیما؛ و پاشاچینی، هادی. (۱۴۰۱). بررسی تأثیر فضاهای شهری بر الگوهای رفتاری شهروندان (نمونه موردی: خیابان امام «ره»-ارومیه). جغرافیا و توسعه فضای شهری، ۹(۲)، ۵۳-۳۷. doi: 10.22067/jgusd.2021.67083.0
- حسینی، حسین. (۱۳۸۶). احساس امنیت: تاملی نظری بر پایه یافته‌های پژوهشی. فصلنامه امنیت، ۵، ۲۷-۵۱. magiran.com/p497489
- رادفر، محمدرضا، و حبیب زاده، اصحاب. (۱۳۹۷). عوامل اجتماعی مؤثر بر احساس امنیت اجتماعی. انتظام اجتماعی، ۱۰(۲)، ۸۴-۵۳. <https://sid.ir/paper/187462/fa>

- زیاری، کرامت اله، عیوضلو، داوود، عیوضلو، محمود، و ریکا، جهانبخش. (۱۳۹۲). تحلیل تطبیقی احساس امنیت در فضاهای شهری و روستایی مطالعه موردی: شهرستان کوهدشت. پژوهش های روستایی، ۴(۱) (پیاپی ۱۳)، ۱۶۴-۱۳۷. <https://sid.ir/paper/393653/fa>
- زینالی، سلیمان. (۱۳۹۹). فضای شهری در سایه امنیت اجتماعی. تهران: دیپادخت، ۱۳۹۹.
- شیخی، محمدتقی. (۱۳۹۵). جامعه‌شناسی شهری. چاپ هفتم، تهران: شرکت سهامی انتشار.
- فلاح، مسعود؛ مسعود، محمد؛ بنیادی، ناصر؛ قلعه نویی، محمود. (۱۳۹۸). تبیین شاخص‌های فضای شهری انعطاف‌پذیر در شهرهای ساحلی با بهره‌گیری از مدل دلفی: مطالعه موردی شهرهای رامسر و بابلسر. فصلنامه علمی-پژوهشی نگرش‌های نو در جغرافیای انسانی ۱۱(۱) ۱۲-۷۴۱. https://geography.garmsar.iau.ir/article_670553.html
- فلاح، محمدصادق؛ شهیدی، صمد. (۱۳۹۴). نقش مفهوم توده - فضا در تبیین مکان معماری. باغ نظر، ۱۲(۳۵)، ۲۷-۳۸. https://www.bagh-falah.com/article_11715.html
- قلمبردزفولی، مریم، و نقی زاده، محمد. (۱۳۹۳). طراحی فضای شهری به منظور ارتقاء تعاملات اجتماعی (مطالعه موردی: بلوار بین محله ای). هویت شهر، ۱۷(۱)، ۱۵-۲۴. <https://sid.ir/paper/154499/fa>
- کلاهیجان، محمود. (۱۳۸۲). راهکارهای تحقق امنیت اجتماعی. مجموعه مقالات همایش امنیت اجتماعی، (۱) ۱۶۸-۱۳۳. <https://www.sid.ir/FileServer/JF/4001213950103>
- گلی، علی. (۱۳۹۰). زنان و امنیت در فضاهای عمومی شهری (مطالعه موردی: پارک آزادی شیراز). جامعه‌شناسی تاریخی، ۳(۲)، ۱۶۵-۱۴۳. <https://sid.ir/paper/493843/fa>
- لینچ، کوین. (۱۳۷۶). تئوری شکل خوب شهر. ترجمه سید حسین بحرینی، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
- ماجدی، حمید، منصوری، الهام، و حاجی احمدی، آذین. (۱۳۹۰). بازتعریف فضای شهری (مطالعه موردی: محور ولیعصر حد فاصل میدان ولیعصر تا چهارراه ولیعصر). مدیریت شهری، ۹(۲۷)، ۲۸۳-۲۶۳. <https://sid.ir/paper/92021/fa>
- معماربان، غلامحسین. (۱۳۸۹). سیری در مبانی نظری معماری. تهران: سروش دانش.
- نبوی، سیدعبدالحسین، حسین زاده، علی حسین، و حسینی، سیده هاجر. (۱۳۸۹). بررسی عوامل اجتماعی و اقتصادی موثر بر احساس امنیت اجتماعی. جامعه‌شناسی کاربردی (مجله پژوهشی علوم انسانی دانشگاه اصفهان)، ۲۱(۴) (پیاپی ۴۰)، ۹۶-۷۳. <https://sid.ir/paper/154861/fa>
- نژادابراهیمی، احد؛ فرشچیان، امیرحسین؛ خوشرخ، پیمان. (۱۳۹۶). بررسی چهاچوب نظری فضای شهری و تاثیرات نیروهای موجود در شکل‌گیری شهر (با نگرش زیبا شناختی). معماری سبز زمستان، ۹(۹)، ۶۷-۷۰. <https://civilica.com/doc/764043/>
- نیک پور، عامر. (۱۳۹۳). سنجش کالبدی فرم شهر بر اساس تراکم (مورد مطالعه شهر آمل). مطالعات ساختار و کارکرد شهری، ۲(۸)، ۳۴-۱۱. https://shahr.journals.umz.ac.ir/article_1045.html

References:

- Bagharian Jolodar, M., Shabiri, S. M., & Nupour Holari, F. (2017). Sociological analysis of factors affecting tourists' sense of social security (case study: Babolsar tourists). *Tourism Planning and Development*, 7(25), 25-45. <https://sid.ir/paper/386962/fa> [In Persian]
- Bayat, B. (2016). Explaining the relationship between urban space and feeling of social security in Tehran. *Social Studies and Research in Iran*, 6(2), 329-350. <https://sid.ir/paper/242864/fa> [In Persian]
- Bayramzadeh, N., & Foadmarashi, M. (2023). Spatial analysis of the development of townships from the perspective of physical indicators of livability (Case study: the townships of West Azerbaijan province). *Geography and Regional Future Studies*, 1(2), 1-16. doi: 10.30466/grfs.2023.54809.1007 [In Persian]
- Bugliarello, G. (2005). Urban security in the United States: An overview. *Technology in Society*, 27(3), 287-293. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0160791X05000242#preview-section-references>
- Dzanja, J., Christie, M., Fazey, I., & Hyde, T. (2015). The Role of social capital in rural household food security: The case study of Dowa and Lilongwe Districts in Central Malawi. *Journal of Agricultural Science*, 7(12), 165-176. https://discovery.dundee.ac.uk/ws/portalfiles/portal/13107295/51699_188878_1_PB.pdf
- Falahat, M. S., & Shahidi, S. (2014). The role of mass-space concept in explaining the architectural place. *Bagh Nazar*, 12(35), 27-38. [In Persian]
- Fallah, M., Massoud, M., Fanadi, N., & Ghale Noi, M. (2018). Explaining flexible urban space indicators in coastal cities using the Delphi model: a case study of Ramsar and Babolsar cities. *Scientific-Research Quarterly of New Attitudes in Human Geography* 12(1) 741-763. https://geography.garmsar.iau.ir/article_670553.html [In Persian]

- Foster, S., Knuiman, M., Villanueva, K., Wood, L., Christian, H., & Giles-Corti, B. (2014). Does walkable neighbourhood design influence the association between objective crime and walking?. *International Journal of Behavioral Nutrition and Physical Activity*, 11(1), 1-9. <https://ijbnpa.biomedcentral.com/articles/10.1186/s12966-014-0100-5>
- Goli, A. (1390). Women and security in urban public spaces (case study: Azadi Park, Shiraz). *Historical Sociology*, 3(2), 143-165. [SID. https://sid.ir/paper/493843/fa](https://sid.ir/paper/493843/fa) [In Persian]
- Habibi Biron, F., Gholami, Y., Shahrokhi Sardo, S., & Shafiei, N. (2023). Spatial analysis of social security on the mental security of tourists from the perspective of residents (Case study: urban areas of Kashan). *Geography and Regional Future Studies*, 1(2), 83-97. doi: 10.30466/grfs.2023.54859.1015 [In Persian]
- Haeri Mazandarani, M. R. (1388). House, culture, nature: a semantic review of historical and contemporary houses. Tehran: Urban Planning and Architecture Study and Research Center. [In Persian]
- Hämäläinen, J., Sing, Horst 2005. *Social Insecurity and Social Exclusion: Old and new challenges for social work.*, IUC Journal of Social Work Theory & Practice, nr 10, 2004/2005, artikkel 10_4.
- Hosseini, H. (1386). Feeling of security: a theoretical reflection based on research findings. *Security Quarterly*, 5, 27-51. magiran.com/p497489 [In Persian]
- Hosseinzadeh Dalir, K., Moosavi, M. S., Bayramzadeh, N., & Pashachini, H. (2022). Investigating the Effect of Urban Space on Citizens' Behavioral Patterns (Case Study: Imam Street, Urmia). *Geography and Urban Space Development*, 9(2), 37-53. doi: 10.22067/jgusd.2021.67083.0 [In Persian]
- http://www.bemidjstate.edu/sw_journal/issue10/contents.htm Karakus, O., McGarrell, E. F., & Basibuyuk, O. (2010). Fear of crime among citizens of Turkey. *Journal of criminal justice*, 38(2), 174-184. <https://ideas.repec.org/a/eee/jcjust/v38y2p174-184.html>
- Jahanbin, N. (1388). The concept of the nature of the city and the introduction of its indicators and measurement criteria in the contemporary era. *City Identity*, 3(4), 15-26. <https://sid.ir/paper/154682/fa> [In Persian]
- Kalambardzfouli, M., and Naghizadeh, M. (2013). Designing urban space in order to promote social interactions (case study: inter-neighborhood boulevard). *City Identity*, 8(17), 15-24. <https://sid.ir/paper/154499/fa> [In Persian]
- Kolachian, M. (1382). Solutions to achieve social security. *Proceedings of the Social Security Conference*, (1) 133-168. <https://www.sid.ir/FileServer/JF/4001213950103> [In Persian]
- Lang, J. (1987). Creating architectural theory: The role of the behavioral sciences in environmental design. *New York: Van Nostrand Reinhold*. <https://search.worldcat.org/title/1194522350>
- Lynch, K. (1376). The theory of good city form. Translated by Seyed Hossein Bahraini, Tehran: Tehran University Press. [In Persian]
- Majdi, H., Mansoori, E., & Haji Ahmadi, A. (1390). Redefining urban space (case study: Valiasr axis, the distance between Valiasr square and Valiasr crossroads). *Urban Management*, 9(27), 263-283. <https://sid.ir/paper/92021/fa> [In Persian]
- Memarian, G. (1389). *Siri in the theoretical foundations of architecture*. Tehran: Soroush Danesh. [In Persian]
- Nabawi, S. A. H., Hosseinzadeh, A. H., & Hosseini, S. H. (1389). Investigating social and economic factors affecting the feeling of social security. *Applied Sociology (Isfahan University Humanities Research Journal)*, 21(4 (40 consecutive)), 73-96. <https://sid.ir/paper/154861/fa> [In Persian]
- Nejadabrahimi, A., Farshchian, A., Khoshrokh, P. (2016). Investigating the theoretical structure of the urban space and the effects of existing forces in the formation of the city (with an aesthetic perspective). *Winter Green Architecture*, (9), 67-70. <https://civilica.com/doc/764043/> [In Persian]
- Nikpour, A. (2013). Measuring the physical form of the city based on density (case study of Amol city). *Urban structure and function studies*, 2(8), 11-34. https://shahr.journals.umz.ac.ir/article_1045.html [In Persian]
- Radfar, M., & Habibzadeh, A. (2017). Social factors affecting the feeling of social security. *Social order*, 10(2), 53-84. <https://sid.ir/paper/187462/fa> [In Persian]
- Sheikhi, M. T. (2015). *Urban sociology*. 7th edition, Tehran: Publishing Company. [In Persian]
- Ye, B., Lei, X., Yang, J., Byrne, P. J., Jiang, X., Liu, M., & Wang, X. (2021). Family cohesion and social adjustment of chinese university students: the mediating effects of sense of security and

personal relationships. *Current Psychology*, 40(4), 1872-1883 <https://psycnet.apa.org/record/2019-01404-001>

Ziari, K., Ayazlu, D., Ayazlu, M., & Rika, J. (2012). Comparative analysis of the sense of security in urban and rural areas, a case study: Kohdasht city. *Rural Research*, 4(1 (series 13)), 137-164.

<https://sid.ir/paper/393653/fa> [In Persian]

Zinali, S. (2019). Urban space in the shadow of social security. Tehran: Dibadakht. [In Persian]